

בתי המשפט

תק 004183/04

בית משפט לתביעות קטנות ת"א

תאריך: 27/07/2004

בפני: שופט: תמיר מיכאל

בעניין: קפלן מוטי

תובע

- נ ג ד -

1. מעלה" - המרכז לציונות דתית"

2. נכטנשטרן בועז

נתבעים

פסק דין

פסק דין זה ניתן בהמשך לדיון במעמד הצדדים מיום 22/07/04, ובמסגרת תביעה זו.

בכתב התביעה נטען כי הנתבעים הפרו את זכויות היוצרים של התובע כאשר פרסמו באתרם "כיפה" את השיר "אומנות החיים" שנכתב ע"י התובע ופורסם בספר בשנת 1983.

עוד נטען כי השיר פורסם באתר באופן משובש, כאשר הנתבעים לא טרחו לבקש אישור מהתובע כמתחייב בחוק, ומבלי ששולמו תגמולים עבור פרסום השיר.

התובע מציין כי האתר, ואתרים נוספים עמם הוא פועל בשת"פ, מגיעים לתפוצה נרחבת של עשרות אלפי גולשים.

עוד נטען כי ביום 27/01/04 הועבר לנתבעים מכתב מאת בא כוחו של התובע בנושא הפרת זכויות היוצרים, אולם הנתבעים לא טרחו לפעול כמתבקש, ולא הביעו רצון למתן פיצוי.

בתי המשפט

תק 004183/04

בית משפט לתביעות קטנות ת"א

תאריך: 27/07/2004

בפני: שופט: תמיר מיכאל

התובע מציין כי בתי המשפט התייחסו לקלות בהפרת חוקי היוצרים, מול הסיכוי הנמוך לפעול מיידית כנגד המפר, וכן קיימת התייחסות לפיצוי הסטטוטורי שנועד לפצות את היוצר, ולהרתיע כנגד התופעה.

בית המשפט נתבקש ע"י התובע לחייב את הנתבעים ע"פ החיוב הסטטוטורי לפי סעיף 3 א' לפקודת זכויות יוצרים על סך של 16,500.

בכתב ההגנה קיימת בקשה להעביר את התובענה לפסים רגילים, בשל מהות הנושא, ובשל הצורך להיזקק לייעוץ משפטי, כאשר דיון בתביעות קטנות אף מונע מהנתבעים להגיש הודעת צד ג'.

לגופו של עניין מציינים בכתב ההגנה הנתבעים כי אכן הנם מפעילי אתר בשם "כיפה", כאשר אתר זה מופעל בשיתוף עם גורמים אחרים המעלים תוכן לאתר וביניהם אתר תנועת בני עקיבא, וישיבת ההסדר פתח תקווה. האתר אינו גובה תשלום מהמשתמשים בו, ומטרתו חינוכית בלבד.

עוד מציינים הנתבעים כי השיר הנדון הועלה לאתר ע"י ישיבת הסדר פתח תקווה, שהיא אישיות משפטית נפרדת מהנתבעת, כאשר השיר הועלה בתום לב במסגרת מדור הנקרא "קטע למחשבה" והוא מיועד בעיקר למדריכים בתנועות נוער.

בהסתמך על תדפיסי הפרסום של האתר נטען כי התובע ניהל תכתובת מול מגיב בשם "דביר", בה לא טען דבר בנוגע לעצם הפרסום באתר.

עוד נטען כי ביום 29/01/04, מייד כאשר נתקבל מכתבו של ב"כ התובע, הוסר השיר מהאתר, ובנוסף, ביום 12/02/04 נשלח מכתב מאת הנתבעים לתובע לפיו ראתה בתגובת התובע באתר עצמו כהסכמה לפרסום השיר, וכן כי גופים רבים מעלים תוכן לאתר התובעת. במקביל נכתב כי הדרישה לפיצוי כספי בגין הפרסום תיבדק, כאשר כוונת הנתבעת הייתה לפנות לאקו"ם כדי לברר מהו התשלום המקובל במקרים אלה, וכל זאת מבלי להודות באחריותה להפרה.

בתי המשפט

תק 004183/04

בית משפט לתביעות קטנות ת"א

תאריך: 27/07/2004

בפני: שופט: תמיר מיכאל

הנתבעים מוסיפים כי התובע לא המתין לתום הבדיקה האמורה ע"י הנתבעת, והגיש תביעה זו, ובנוסף, כאשר שוחחה ב"כ הנתבעת עם התובע לאחר מכן בכדי להציע סכום סביר בהתחשב בתמלוגים המקובלים, סירב התובע לכל הסדר על סכום הנמוך מ - 10,000 ₪.

עוד נטען, בין השאר, כי מאחר והתוכן לא הועלה ע"י הנתבעים הם אינם אחראים לו, כי הגנת סעיף 8 לחוק זכויות יוצרים המגן על מפר תמים עומדת לנתבעים, יחד עם הגנת סעיף 2(1) לחוק זכויות יוצרים שכן מדובר בטיפול הוגן ביצירה לשם לימוד עצמי מחקר וביקורת.

בראשית הדיון הודיעו הצדדים כי מוסכם בניהם לדחות את הבקשה להעביר את התובענה לפסים של תובענה רגילה, והסכמה זו קיבלה תוקף החלטה.

בדיון עצמו לא העלו הצדדים כל טענה שלא נטענה בכתבי התביעה וההגנה.

דיון

השאלה אשר נשאלת בענייננו במקרה דנן הינה האם בנסיבות העניין חייבים הנתבעים לשלם פיצוי לתובע בגין הפרת זכות היוצרים הנטענת.

בתגובה לכתב התביעה בו ביסס התובע את סכום תביעת הפיצוי על חוק זכויות יוצרים, 1911 [תיקון אחרון 30/12/99], פנו הנתבעים בכתב ההגנה להגנה המוצעת בחוק למפר תמים מן האחריות לתשלום דמי נזק:

" 8. אם הוגש משפט מחמת הפרת זכות יוצרים ביצירה, והנתבע טוען שלא ידע מדבר קיומו של זכות יוצרים ביצירה, לא יהא התובע זכאי לכל תרופה משפטית, פרט לקבלת צו מניעה או צו איסור לגבי ההפרה, אם הוכיח הנתבע שבתאריך ההפרה לא ידע ולא היה לו יסוד נאמן לחשוד שקיים זכות יוצרים ביצירה."

בעניין זה דן בית המשפט בע"א 592/88 - שמעון שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל. פ"ד מו(2), 254, עמ' 271-272, שם נקבע כי:

בתי המשפט

תק 004183/04

בית משפט לתביעות קטנות ת"א

תאריך: 27/07/2004

בפני: שופט: תמיר מיכאל

" בבחירת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכויות יוצרים: האחת - פיצויו של בעל הזכות; השניה - הרתעתו של המפר ושל מפריס פוטנציאליים אחרים. "

עוד נקבע בפס"ד זה כי:

"מחד גיסא, מחייבת המגמה הראשונה שלא להיתלש לחלוטין מאומדן ניזקו המשוער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין...

מאידך גיסא, מצדיקה המגמה השנייה להתחשב, לצורך קביעת סכום הפיצוי, במצבו הנפשי של המפר, היינו להחמיר פחות עם מפר תמים ולהחמיר יותר עם מפר במתכוון...

יוער כי לפי משפטנו אין לחייב בפיצויים מפר אשר לא ידע ולא היה לו יסוד סביר לחשוד שקיימת בכלל זכות יוצרים ביצירה (סעיף 8 לחוק זכות יוצרים, 1911; ד"ר א"ח זליגסון, יסודות בדיני זכות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים ומדגמים, ירושלים-התשכ"ז, בעמ' 64; ע"א 241/55 הנ"ל, בעמ' 892).

בעלות באתר אינטרנט החשוף לכיתובים של גורמים שונים, ואחזקתו, כרוכה בסכנה מתמשכת לאחריות שאינה ברת יישום על כל טקסט המועלה לאתר. תרופה לעניין זה יכולה הייתה להיות מושגת ע"י ביקורת על התכנים המועלים לאתר בטרם פרסומם, אולם ביקורת שכזו אינה נהוגה ברשת, ונראה שמאיינת את אחד מסגולותיה המרכזיים של המדיה הנדונה.

האפשרות החלופית העשויה להנקט הנה תשלום רטרואקטיבי של תמלוגים ליוצר הפגוע, וזאת לפי הנהוג והמקובל.

בית המשפט מקבל את טענת הנתבעים לפיה לא ידעו ולא יכולים היו לדעת אודות ההפרה, ומוצא בהצעתם לתובע ראייה לתום ליבם.

בתי המשפט

תק 004183/04

בית משפט לתביעות קטנות ת"א

תאריך: 27/07/2004

בפני: שופט: תמיר מיכאל

בנוסף לכך, טענת הנתבעים לפיה היה זה גוף משפטי אחר אשר העלה את השיר, לא נסתרה.

כמו כן, הוכח כי מיד בעת שנודע לנתבעים כי התובע אוסר שימוש בשיר, הוריד מיידית את השיר מהאינטרנט.

התובע, אם כן, לא הוכיח כי הנתבעים ידעו או היה להם יסוד נאמן לחשוד שקיימת זכות יוצרים ביצירה בתאריך ההפחה.

לאור זאת הנני דוחה את התביעה בכל הנוגע לפיצוי התובע, ובהתאם לסעיף 8 הנ"ל איני מוצא לנכון להורות לנתבעים על תשלום כלשהו לרבות תמלוגים.

כל צד ישא בהוצאותיו.

המזכירות מתבקשת להעביר העתק מפסה"ד לצדדים.

ניתן היום י"א באב, תשס"ד (29 ביולי 2004) בהיעדר הצדדים.

תמיר מיכאל, שופט